

سوال‌های متن درس دهم - زبان و ادبیات فارسی در سده‌های ۶ و ۵ و ویژگی‌های سبکی آن (فنون ۱)

۱- شعر فارسی در ق ۳ تا ۵ در چه مراکزی از ایران رشد یافت؟

۲- چه عواملی سبب گسترش زبان و ادبیات فارسی در ق ۶ و ۵ شد؟

۳- چرا آمیختگی زبان فارسی با واژگان عربی در ق ۶ و ۵ بیشتر می شد؟

۴- رویداد مهم دیگر سده ۶ و ۵ چیست؟

۵- شعر فارسی نیمه دوم ق ۵ و آغاز ق ۶ تحت تاثیر چه دوره ای است؟ با ذکر نمونه

۶- موضوع قابل توجه در شعر نیمه دوم ق ۶ چیست؟ با ذکر مثال.

۷- در شمال غرب ایران در ق ۶ چه اتفاق ادبی رخ داد؟

۸- مراکز مهم ادبی در نیمه دوم ق ۶ را نام ببرید.

۹- چه کسی در تجدید سبک نیمه دوم ق ۶ بسیار تاثیرگذار بود؟

۱۰- تحولات شعری مقدمه ظهور چه سبکی در شعر شد؟

۱۱- شعر ق ۶ و ۵ در چه شاخه‌ها و رشته‌هایی به کار گرفته شد؟

۱۲- کدام شاعران از دربار کناره گرفتند؟

۱۳- شاعران به پیروی از سنایی به چه موضوعاتی روی آوردند؟

- ۱۴- سنایی زمینه‌ساز ظهور کدام شاعران بزرگ شد؟
- ۱۵- کدام مراکز در ق ۵ و ۶ پشتیبان و پناهگاه شعر فارسی درآمدند؟ چگونه؟
- ۱۶- مضامین برجسته شعر ق ۵ و ۶ چیست؟
- ۱۷- نثر فارسی در سده ۵ و ۶ چه روندی داشت؟
- ۱۸- دلایل گرایش نویسندگان به نثر فارسی چیست؟ (سوال ۳ خودارزیابی)
- ۱۹- ویژگی اصلی نثر موزون چیست؟
- ۲۰- چه کسی نثر موزون را به کمال رسانید؟
- ۲۱- کدام کتاب تحت تاثیر خواجه عبدالله نوشته شد؟ توسط چه کسی؟ نثر آن چگونه است؟
- ۲۲- منظور از نثر فن چیست؟
- ۲۳- نثر فنی در چه قرنی رواج یافت؟ نخستین نمونه آن چه کتابی است؟ اثر چه کسی می‌باشد؟
- ۲۴- ویژگی‌های زبانی شعر سده ۵ و ۶ را بیان کنید.
- ۲۵- ویژگی‌های ادبی شعر سده ۵ و ۶ را بیان کنید.
- ۲۶- ویژگی‌های فکری شعر سده ۵ و ۶ را بیان کنید.
- ۲۷- عمده‌ترین ویژگی‌های نثر سده ۵ و ۶ را نام ببرید.
- ۲۸- چند کتاب منثور در سده ۵ و ۶ نام ببرید.

۲- (۱) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار (۲) لشکر کشی و فتوحات غزنویان (۳) گسترش فارسی دری و آمیزش آن با کلمات نواحی مرکزی و غربی (۴) درآمیختن زبان فارسی با لغات عربی (۵) آمیختگی با واژه‌ها، نام‌ها، لقب‌های غیر رایج در عصر غزنوی و سلجوقی

۳- زیرا در مدارس آن عهد، تحصیل علوم دینی و ادبی میسر بود و شاعران و ادیبان با زبان عربی آشنا می شدند.

۴- گسترش زبان فارسی در هند و آسیای صغیر

۵- سامانی و غزنوی / شعر ناصر خسرو یادآور سروده های ق ۴ است.

۶- علاقه به سرودن غزل مانند انوری و سنایی که تحولاتی در غزل ایجاد نمودند که در ق ۷ غزلسرایان بزرگ ظهور کردند.

۷- ظهور شاعران معروف آذربایجان مثل خاقانی و نظامی و...

۸- حوزه ادبی فارس و نواحی مرکزی (عراق عجم) یعنی اصفهان، همدان، ری

۹- جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی

۱۰- عراقی

۱۱- مدح / هجو / طنز / وعظ و حکمت / داستان سرایی / تغزل / حماسه

۱۲- (۱) ناصر خسرو / به علت پایبندی به اعتقادات خاص دینی (۲) سنایی / ابتدا مدیحه گو بود در دوره دوم حیات شعری به سیر و سلوک معنوی پرداخت.

۱۳- تصوّف و عرفان

۱۴- عطار و مولوی

۱۵- خانقاه‌ها / گسترش موضوعات با خروج شعر از دربار و ورود به خانقاه - افزوده شدن سادگی بیان - قدرت عواطف - عمق افکار و اندیشه‌ها

۱۶- حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی / بدبینی شاعران به دنیا و بریدن از آن / شکایت از روزگار / بیان ناخرسندی فرزندان / طرح نابسامانی‌های اجتماعی

۱۷- بلوغ نثر در نیمه قرن پنجم-کمال و پختگی در ق ۶ و اوایل ق ۷ / تالیف در موضوعات گوناگون علمی / کمال نثر ساده / رواج نثر مصنوع یا فنی / توجه به سره نویسی / رواج نثر موزون

۱۸- (۱) گسترش عرفان و تصوّف (۲) شکل‌گیری دولت سلجوقی و بهره‌گیری از دبیران و نویسندگان تربیت یافته در خراسان و عراق

۱۹- به کارگیری سجع

۲۰- خواجه عبدالله انصاری

۲۱- کشف الاسرار و عده‌الابرار / ابوالفضل میبیدی / نثر موزون

۲۲- آوردن آرایه‌های ادبی و فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و فارسی و اصطلاحات علمی در نثر

۲۳- ق ۶ / کلیله و دمنه / نصرالله منشی

۲۴- (۱) از بین رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی (۲) فراوانی ترکیبات نو (۳) کاهش سادگی کلام و حرکت به دشواری (۴) ورود لغات زبان ترکی و مغولی به فارسی

۲۵- (۱) رواج و اوج غزل و مثنوی (۲) رواج داستان‌سرایی (۳) توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی (۴) کاربرد ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار

۲۶- (۱) ورود اصطلاحات عرفانی (۲) اندرز در شعر (۳) فاصله گرفتن از عشق زمینی (۴) رواج هجو در شعر (۵) رواج حسّ دینی (۶) رواج مفاخره و شکایت و انتقاد اجتماعی

۲۷- (۱) استفاده از موازنه، سجع، مراعات نظیر، تشبیه و... (۲) حذف افعال به قرینه (۳) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی، مغولی و اصطلاحات علمی و فنی (۴) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی (۵) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان (۶) کاربرد آیات و احادیث و اشعار در متن (۷) استفاده از ترکیبات دشوار

۲۸- قابوسنامه / تاریخ بیهقی / چهارمقاله نظامی عروضی / مقامات حمیدی / کلیله و دمنه